

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII**SECȚIA PENTRU PROCURORI****HOTĂRÂREA nr. 977**

din 24 iulie 2024

Prin punctul de vedere nr. 11507/2024 din 15.07.2024 al Direcției legislație, documentare și contencios a fost supusă analizei Secției pentru procurori sesizarea Ministerului Finanțelor vizând efectuarea de verificări pentru a se stabili forma și modalitatea de vinovăție a magistraților care au cauzat prin fapta lor un prejudiciu patrimonial statului român.

Astfel, prin sentința civilă nr. _____ pronunțată de _____ modificată prin decizia civilă nr. _____ pronunțată de _____ definitivă prin decizia nr. _____ a _____ statul român, prin Ministerul Finanțelor, a fost obligat la plata către reclamant a sumei de _____ cu titlu de despăgubire derivată din _____ n cauza penală finalizată printr-o soluție de clasare și a sumei de _____ reprezentând contravaloarea _____ în urma descinderii organelor de poliție judiciară la adresa reclamantului.

Din analiza hotărârilor civile atașate sesizării a reieșit că față de reclamant au fost dispuse două soluții de clasare, una de _____ din cadrul _____ cealaltă de _____

S-a mai reținut că, în cursul urmăririi penale au fost desfășurate mai multe activități judiciare, relevantă prezentei proceduri fiind descinderea la domiciliul reclamantului de către organele poliției judiciare, în baza delegării procurorilor, ocazie cu care

Tot circumscris aspectelor care au constituit temei al acordării de despăgubiri, s-a mai reținut că reclamantul a achitat suma de _____ cu titlu de _____ pentru activitățile de asistență și reprezentare judiciară în cauza penală în discuție.

Dispozițiile referitoare la răspunderea statului pentru prejudiciile cauzate prin erori judiciare și la posibilitatea exercitării unei acțiuni în regres împotriva unui judecător sau procuror

sunt reglementate în prezent în art. 268 și art. 269 din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, care prevăd următoarele:

„Art. 268 - (1) Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare.

(2) Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea judecătorilor și procurorilor care, chiar dacă nu mai sunt în funcție, și-au exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență, conform definiției acestora de la art. 272.

(3) În lipsa relei-credințe sau a gravei neglijențe, judecătorii și procurorii nu răspund pentru soluțiile pronunțate.

(4) Există eroare judiciară atunci când:

a) s-a dispus în cadrul procesului efectuarea de acte procesuale cu încălcarea evidentă a dispozițiilor legale de drept material și procesual, prin care au fost încălcate grav drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, producându-se o vătămare care nu a putut fi remediată printr-o cale de atac ordinară sau extraordinară;

b) s-a pronunțat o hotărâre judecătorească definitivă în mod evident contrară legii sau situației de fapt care rezultă din probele administrate în cauză, prin care au fost afectate grav drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, vătămare care nu a putut fi remediată printr-o cale de atac ordinară sau extraordinară.

(5) Nu este îndreptățită la repararea pagubei persoana care, în cursul procesului, a contribuit în orice mod la săvârșirea erorii judiciare.

(6) Prin Codul de procedură penală pot fi reglementate ipoteze și proceduri specifice în care se poate angaja răspunderea statului și regresul acestuia.

Art. 269 - (1) Pentru repararea prejudiciului, persoana vătămată se poate îndrepta cu acțiune în despăgubiri numai împotriva statului, reprezentat prin Ministerul Finanțelor. Competența soluționării acțiunii civile revine tribunalului în a cărui circumscripție domiciliază reclamantul. Judecătorului sau procurorului vizat i se comunică de îndată, de către Ministerul Finanțelor, cererea de chemare în judecată. În cadrul procesului, judecătorul sau procurorul vizat poate formula cerere de intervenție, în condițiile Legii nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Plata de către stat a sumelor datorate cu titlu de despăgubire se efectuează în termen de maximum 6 luni de la data comunicării hotărârii judecătorești definitive.

(3) După comunicarea hotărârii definitive pronunțate în acțiunea prevăzută la alin. (1), Ministerul Finanțelor va sesiza secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii pentru a constata dacă eroarea judiciară este urmarea exercitării funcției de către judecător sau procuror cu rea-credință sau gravă neglijență.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

(4) La solicitarea secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, *Inspekția Judiciară* efectuează verificări în vederea evaluării dacă eroarea judiciară este urmarea exercitării funcției de către judecător sau procuror cu rea-credință sau gravă neglijență.

(5) Verificările prevăzute la alin. (4) se finalizează în termen de 30 de zile de la sesizare. *Inspectorul-șef* poate dispune prelungirea termenului cu cel mult 30 de zile, dacă există motive întemeiate care justifică această măsură.

(6) Verificările *Inspekției Judiciare* sunt efectuate de o comisie alcătuită, în funcție de calitatea celui vizat, din 3 judecători, *Inspectori judiciari*, sau 3 procurori, *inspectorii judiciari*. În situația în care în aceeași cauză sunt verificați judecători și procurori, se vor forma două comisii care vor verifica distinct faptele, în funcție de calitatea persoanelor verificate.

(7) În cadrul verificărilor, ascultarea judecătorului și procurorului vizat este obligatorie. Refuzul judecătorului sau procurorului verificat de a face declarații sau de a se prezenta la audieri se constată prin proces-verbal și nu împiedică încheierea verificărilor. Judecătorul sau procurorul vizat are dreptul să cunoască toate actele verificării și să solicite probe în apărare. *Inspectorii* pot audia orice alte persoane implicate în cauza în care se fac verificări.

(8) Verificările se finalizează printr-un raport prin care, în baza întregului material probatoriu administrat, *Inspekția Judiciară* apreciază dacă eroarea judiciară a fost săvârșită de judecător sau procuror cu rea-credință sau gravă neglijență. Raportul este supus confirmării *inspectorului-șef*. *Inspectorul-șef* poate dispune motivat, o singură dată, completarea verificărilor. Completarea se efectuează de comisie în termen de cel mult 30 de zile de la data când a fost dispusă de către *inspectorul-șef*.

(9) Raportul se comunică secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii și judecătorului sau procurorului vizat.

(10) După dezbaterea raportului *Inspekției Judiciare*, secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii pronunță, în termen de cel mult 30 de zile de la data ședinței în care s-a dezbătut raportul, una dintre următoarele soluții:

a) restituie raportul la *Inspekția Judiciară* în cazul în care consideră că verificările nu sunt complete; în acest caz, hotărârea trebuie să cuprindă faptele și împrejurările cu privire la care se impune completarea verificărilor și natura verificărilor care se efectuează în completare; completarea se efectuează în termen de cel mult 30 de zile de la data la care a fost dispusă;

b) aprobă raportul și constată că eroarea judiciară este urmarea exercitării funcției de către judecător sau procuror cu rea-credință sau gravă neglijență;

c) respinge motivat raportul și constată că eroarea judiciară nu a fost comisă ca urmare a exercitării funcției cu rea-credință sau gravă neglijență.

(11) Hotărârile adoptate potrivit alin. (10) lit. b) și c) se motivează în termen de cel mult 30 de zile și se comunică Ministerului Finanțelor în termen de cel mult 3 zile de la motivare.

(12) Statul, prin Ministerul Finanțelor, va exercita acțiunea în regres împotriva judecătorului sau procurorului dacă, prin hotărârea adoptată de secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii în condițiile alin. (10), s-a constatat faptul că eroarea judiciară este urmarea exercitării funcției de către judecător sau procuror cu rea-credință sau gravă neglijență.

(13) Termenul de exercitare a acțiunii în regres este de un an de la data plății de către stat a sumelor datorate cu titlu de despăgubire.

(14) Competența de soluționare a acțiunii în regres revine, în primă instanță, secției civile a curții de apel de la domiciliul pârâtului. În cazul în care judecătorul sau procurorul împotriva căruia se exercită acțiunea în regres își exercită atribuțiile în cadrul acestei curți sau la parchetul de pe lângă aceasta, acțiunea în regres va fi soluționată de o curte de apel învecinată, la alegerea reclamantului.

(15) Împotriva hotărârii pronunțate potrivit alin. (14) se poate exercita calea de atac a recursului la secția corespunzătoare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(16) Judecătorii și procurorii pot încheia o asigurare profesională pentru eroarea judiciară cauzată de exercitarea funcției cu gravă neglijență, în condițiile legii. Asigurarea va fi acoperită integral de către judecător sau procuror.”

Așadar, reglementarea legală stabilește competența Inspecției Judiciare de a efectua verificări, la solicitarea secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, pentru a se stabili dacă o eroare judiciară, constatată în condițiile legii, este urmarea exercitării funcției de către judecător sau procuror cu rea-credință sau gravă neglijență.

În aceste circumstanțe, în ceea ce privește suma acordată cu titlu de cheltuieli judiciare, sesizarea Ministerului Finanțelor a fost formulată ca urmare a angajării răspunderii patrimoniale a statului în temeiul art. 276 alin. (6) din Codul de procedură penală și al art. 453 din Codul de procedură civilă, care conferă persoanei care a fost cercetată penal și față de care s-a dispus o soluție de achitare sau de clasare, dreptul de a fi despăgubită de stat pentru cheltuielile judiciare necesare și rezonabile suportate pe parcursul procesului penal.

Prin urmare, temeiul obligării statului la aceste despăgubiri nu a fost reprezentat de o eroare judiciară.

Cu privire la activitatea organelor de poliție judiciară prin care i s-a produs un prejudiciu reclamantului constând în Secția pentru procurori constată că Inspecția Judiciară nu poate fi sesizată decât cu privire la activitatea judiciară desfășurată de către procurori și judecători.

În consecință, Secția pentru procurori a constatat că nu există temei pentru sesizarea Inspecției Judiciare în vederea efectuării verificărilor prevăzute la art. 269 alin. (4) din Legea nr. 303/2022.

Față de cele arătate, în temeiul art. 269 alin. (4) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți,

SECȚIA PENTRU PROCURORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art. I – Respinge solicitarea Ministerului Finanțelor de sesizare a Inspecției Judiciare pentru a efectua verificările prevăzute la art. 269 alin. (4) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu privire la aspectele reținute în adresa Ministerului Finanțelor nr. 317565/27.06.2024.

Art. II – Prezenta hotărâre se comunică Ministerului Finanțelor.

Data în București, la data de 24 iulie 2024

Procuror Emilia ION,
Vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii

